

**Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling
för Förskolan Skansen, 2015/2016**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehåll

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för Förskolan Skansen, 2015/2016.....	1
Innehållsförteckning	2
Inledning.....	2
Vision	2
Syfte	3
De sju diskrimineringsgrunderna	3
Vad står begreppen för – förtydligande information.....	3
Vad säger lagen?	4
FN:s barnkonvention	4
Salamancadeklarationen.....	4
Skollagen.....	4
Socialtjänstlagen.....	4
Diskrimineringslagen	4
Arbetsmiljölagen	4
Brottsbalken	5
Läroplan för förskolan – Lpfö 98 rev. 2010.....	5
Växjö kommuns skolplan.....	5
Samverkan med barn och föräldrar	6
Beskrivning av rektorsenheten	6
Skansens likabehandlingsmål 2015/2016.....	7
Rutiner för akuta situationer.....	7
Utvärdering.....	8
Ansvarig	8
Kommunikation.....	8
Ansvarsfördelning	8

Inledning

Denna likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling gäller för verksamhet vid Skansens förskola.

Vision

På vår rektorsenhet ska inga barn eller vuxna bli diskriminerade, trakasserade eller utsatta för kränkande behandling. Vi vill skapa en förskola där alla barn och vuxna har en god arbetsmiljö. Alla ska känna sig trygga och må bra, vilket är en förutsättning för lärande och utveckling.

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers rättigheter, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

De sju diskrimineringsgrunderna

De sju diskrimineringsgrunderna är:

1. Ålder (ny diskrimineringsgrund från januari 2009)
2. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
3. Funktionshinder – varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Etnisk tillhörighet – att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg
6. Könsoverskridande identitet eller uttryck (ny diskriminerings grund från januari 2009)
7. Kön

Vad står begreppen för – förtydligande information

Kränkning – Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkning är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfälle eller vara systematisk och återkommande.

Mobbning – När en eller flera personer upprepande gånger under en längre tid utsätter en eller flera individer för medvetna, aktiva destruktiva handlingar och/eller uteslutning. Enstaka händelser är inte mobbning.

Diskriminering – Ett övergripande begrepp för negativ kränkande behandling av individer tillhörande olika grupper såsom kön, etnisk tillhörighet, religion, annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Rasism – Kommissionen mot rasism och främlingsfientlighet definierar rasism som ”en föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet och en uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupperna som gör det motiverat att dela in dessa i mer eller mindre värda”. Vidare innebär det att den folkgrupp som betraktar sig som en mer värdig ras anser sig ha rätt att förtrycka, utnyttja eller kontrollera de andra eller tvinga dem att leva åtskilda från andra folkgrupper (Myndigheten för skolutveckling).

Sexuella trakasserier – Kränkningar som anspelar på kön och sexualitet, vilket kan innebära allt ifrån tafsningar och blottning till glåpord och ryktesspridning.

Främlingsfientlighet – Känslor som i varierande styrka innebär ovilja, rädsla inför eller hat gentemot andra etniska grupper.

Homofobi – Kränkningar som anknyter till en persons homo-, bi- eller transsexuella läggning och speglar stark motvilja eller förakt för homosexualitet eller homosexuella. Homofobi kan uttryckas både fysiskt och verbalt, till exempel i nedsättande kommentarer, hot eller våld.

VAD SÄGER LAGEN?

FN:s barnkonvention

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i första rummet.

Salamancadeklarationen

Handlingsram för undervisning för elever med behov av särskilt stöd.

Skollagen

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen, aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteende. 1 kap § 2 (1999:886)

Åtgärder mot kränkande behandling 14a kap (1985:1100)

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. §2 i socialtjänstlagen. Det innebär att all personal är skyldig att genast göra anmälan om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialtjänsten måste ingripa till ett barns skydd. Skyldigheten är ovillkorlig och får inte övervägas av den anmälningsskyldige.

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen motverkar diskriminering och på andra sätt främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsmiljölagen

AFS:1993:17 Kränkande särbehandling i arbetslivet

Kränkande särbehandling kan inte accepteras i vår verksamhet.

Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan. I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp, men där finns till exempel:

Misshandel	Förtal	Trakasserier
Olaga hot och tvång	Sexuellt ofredande	
Ofredande	Hets mot folkgrupp	

Läroplan för förskolan – Lpfö 98 rev. 2010

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller, annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö

Förskollärare ska ansvara för:

- att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde
- att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar, och
- att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i den egna barngruppen

Arbetslaget ska:

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet,
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor,
- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande, och
- samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan

Växjö kommuns skolplan

"Varje enhet vidtar åtgärder för att motverka mobbning, rasism och annan kränkande särbehandling.

Samverkan med barn och föräldrar

Vi samverkar med barnen genom att samtala förebyggande och när konflikter uppstår. Detta gör vi till exempel genom projekt där man arbetar med hur man är en bra kompis och andra värderingsövningar.

Personalen uppmuntrar och förstärker positivt beteende och empatiska handlingar.

Personalen gör även observationer, genomför utvecklingsamtal och har föräldramöten där likabehandlingsarbetet hålls levande.

Beskrivning av rektorsenheten

Förskolan Skansen ligger i Rottne, två mil norr om Växjö. I Rottne bor det ungefär 3000 invånare. Flertalet bor i villor och även hyresrätter förekommer. Totalt omfattar verksamheten 10 avdelningar förskola, med barn i åldern 1-5 år. Fördelade på förskolan Fantasia, Kullens förskola och förskolan Skansen.

Vi arbetar "Reggio Emilia" inspirerat. Den pedagogiska filosofin står bland annat för: ett pedagogiskt arbetssätt förankrat i en djup humanistisk livshållning som bygger på en stark övertygelse om människans möjligheter. En djup respekt för barnet samt en övertygelse om att alla barn föds rika och intelligenta med en stark inneboende drivkraft att utforska världen. Förutom detta ett bejakande av subjektet, olikhet, solidaritet samarbete och en tro på att man genom att bekräfta barnens individualitet och rättigheter på sikt kan förändra världen i en allt mera demokratisk riktning. Reggio Emilia-pedagogiken är en pedagogik som ständigt förnyas och utvecklas med barnens behov som utgångspunkt och i takt med det moderna samhällets förändringar. Det gäller att inspireras av grundtankarna och filosofin för att utveckla den i sitt eget sammanhang.

SKANSENS LIKABEHANDLINGSMÅL 2015/2016

Bakgrund:

Vi tycker det är självklart att alla barn och vuxna på Skansen ska känna sig trygga och bli bemötta med respekt både av de andra barnen och av oss vuxna. Alla ska få våga säga vad de tycker och bli bekräftade för den de är. Att lära sig ta ansvar för sina handlingar och kunna visa hänsyn till andra är viktiga egenskaper att ha med sig i framtiden. Därför är det viktigt att vi arbetar med detta redan i tidig ålder.

Mål:

Under läsåret 2015/2016 ska såväl barn som vuxna på förskolan Skansen känna sig trygga och få ett respektfullt bemötande där alla får känna sig lika värda.

Tolkning av målet:

Vi tolkar målet som att det är av största vikt att redan i tidig ålder lära sig hur man är mot varandra. En verksamhet som präglas av tolerans och empati är en förutsättning för barnens möjlighet att leka och lära.

I förskolans läroplan (Lpfö 98, rev. 2010) står det under "Normer och värden" att "*Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.*"

I utbildningsnämndens verksamhetsmål står det att "*barn och elever i våra verksamheter känner trygghet och trivsel*".

Strategier:

- Vi pedagoger sprider ut oss i våra olika miljöer för att finnas närvarande för barnen.
- Vi uppmuntrar respektfullt bemötande och fungerar som stöd och vägledning vid konflikter.
- Vi delar barnen i mindre grupper för att få en lugn lek- och lärandemiljö och för att låta alla barn bli sedda och hörda.
- Vi observerar, reflekterar och diskuterar kollegor emellan och även med barnen om det som händer i vår verksamhet.

Rutiner för akuta situationer

När du misstänker eller blir utsatt för kränkande behandling

När någon misstänker kränkande behandling av ett barn eller vuxen skall detta tas på *allvar*. Den som upptäcker händelsen dokumenterar detta och vad man gjort. Personalen ska alltid hålla rektorn informerad.

Om kränkningar ändå fortgår

- tas ärendet upp i likabehandlingsteamet
- lämpliga åtgärder bestäms

Hur vi utreder och åtgärder kränkande behandling

- Rektor sammankallar och bestämmer vilken personal som skall vara inkopplad på ärendet. Ansvariga för ärendet utses.
- Rektor samlar in dokumentation.
- Vid konstaterad kränkning av barn kontaktas inblandade vårdnadshavare av rektor/ ansvarig pedagog (mest lämpad).
- Ärendet tas upp i likabehandlingsteamet för att där få en allsidig belysning.
- Åtgärder beslutas av likabehandlingsteamet. Kontakt tas med vårdnadshavare när det gäller kränkning av barn.
- När man beslutar om åtgärder skall man titta både på individ – och organisationsnivå. Exempel på åtgärder, förutom samtal med inblandade barn, kan vara att arbeta med hela grupper med barn, föräldramöte, socialanmälan respektive polisanmälan.

Utvärdering

Uppföljning: januari 2016 och utvärdering: juni 2016.

Ansvarig

Rektor/personal.

Kommunikation

Likabehandlingsplanen finns utlagd på Skansens hemsida. Vi informerar även föräldrarna vid föräldramöten om vår likabehandlingsplan

Ansvarsfördelning

Rektor har huvudansvaret för att främja likabehandling på vår rektorsenhet.

All personal ska aktivt arbeta med det förebyggande arbetet och vara väl insatt i likabehandlingsplanen.

Målen ska regelbundet diskuteras.

All personal som misstänker, upptäcker eller får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att:

- omgående agera för att förhindra fortsatt kränkande behandling
- informera rektor